

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 19.

V Ljubljani, dne 2. novembra 1912.

Letnik V.

Vojska.

Na Balkanu divja vojska. Balkanske krščanske države, Bulgarija, Srbija, Črna gora in Grčija so se združile in skupno napadle Turčijo, da osvobodijo krščanske narode v Makedoniji, Albaniji in Traciji turškega gospodstva. Ker se gre za zgodovinski boj, ki je zlasti za nas Jugoslovane največje važnosti, moramo o njej tudi v našem listu nekaj misli povedati.

Prvič: Kako da so Turki svojčas dosegali tolike uspehe in da zdaj tako naglo propadajo? Kako da se nekdanja tako mogočna in sijajna država primeroma tako hitro podira?

Turki so bili vojaško organizirani, jako bojevito divje plemo v Turkestanu, kjer jim je polagoma zmanjkalo živeža in prostora in so jih tudi siloviti Mongoli pritiskali, pa so se zato izselili in začeli prodirati proti Mali Aziji, Perziji, Siriji, se vdajali ondi vladajočim njim sorodnim seldžuškim vladarjem za vojake, se tako še bolj izurili, se naposled popolnoma osamosvojili, ustanovili nekako sredi 13. stoletja državo v Mali Aziji in leta 1356 prestopili na evropska tla.

Kako je bilo takrat v Evropi? Krščanstvo je bilo žalibog razcepljeno. Carigrajski bizantinski vladarji so s pomočjo nekega častihlepnega meniha napravili verski razdor, grško prebivalstvo ločili od papeža, oziroma od katoliške vere, in potegnili k sebi polagoma tudi balkanske Slovane, ki so do tedaj živeli z Rimom v najboljših odnošajih. Bizantinsko cesarstvo, kjer je vladala pomehkužena, razuzdana vladarska rodbina, brez zmisa za blagor ljudstva, vsled česar je vladalo na eni strani brezmejno klečplaztvo pred dinastijo, na drugi pa anarhija in večne razprtije, je od nekdanj hiralo — slovanske države pa, to je Srbi in Bulgari, so naglo napredovali in kmalu ustanovili veliko srbsko carstvo na eni, veliko bulgarsko na drugi strani. Največji bulgarski car Simeon, ki je vladal od Črnega morja do Egejskega in Jadranskega, je svojo krono prejel iz rok rimskega papeža. Bizantinski hujskači so pa zanesli med balkanske Slovane ljuliko krive vere — ki se danes imenuje pravoslavna — in tako moč teh

narodov znatno oslabili. Verski razkoli namreč povsod le kvarno vplivajo. Zdajci prihrume Turki. Leta 1453 je padeł Carigrad, poglavar razkolne grške cerkve je postal suženj Turkov, nato pa sta padli kmalu tudi bulgarsko in srbsko cesarstvo.

Zdaj je zavladalo na Balkanu turško barbarstvo. Turki so bili že od 9. stoletja sem mohamedanske vere, ki so jo v Aziji sprejeli. Ta vera je vsadila v njihovo itak kruto srce neizbrisno sovraštvo do krščanstva. Nemogoče je, le približno opisati grozodejstva, ki so jih Turki nad podjarmljenimi krščanskimi narodi počenjali. Saj vemo, kaj uganjajo celo še danes na balkanskem bojišču, ko iz srda nad svojimi porazi uboge kmete koljejo kakor živino, žene onečaščajo, more otroke, celo mrličje mesarijo in vasi požigajo. V turški zgodovini se nemalokrat bere, kako so sultani na en dan ukazali po 10.000 in več kristjanov poklati. Nekaj kristjanov na Balkanu, v Mali Aziji, Siriji in Severni Afriki je ostalo katoliških ali se pozneje zopet v katoliško cerkev povrnilo. Turki so tudi te preganjali, skoro bi rekli, da časih še bolj kakor pravoslavne; Armence, ki so po večini katoliški, so n. pr. kot pse pobijali, in sicer do najnovejšega časa. Če ponekod katoliške misijone pušče pri miru, n. pr. v Makedoniji ali Tripolisu, pohaja to od tega, ker si katoličani mir kupujejo z dragim denarjem, enako postopajo pravoslavni. Pravoslavni menihi na gori Athos n. pr. imajo skoro popolnoma neodvisno republiko, to pa zato, ker s pomočjo Rusije Turčiji plačujejo višok davek. Kadar pa kristjan ne more odrajtati visokega »bakšiša« turškemu uradništvu, gorje mu!

Turška država se je naglo silno dvignila. Sultani so razširili svojo državo do Donave na severu, do Sahare na jugu, do Evfrata na vzhodu, do Jadranskega morja na zapadu. A kakor se je naglo povzdignila, je tudi naglo začela propadati.

Vzroki: Turek ne pozna enakopravnosti. Sultan je gospodar vseh osvojenih zemlja, katere je dal takorekoč v upravo mohamedanskim Turkom in pomahomedanjenim kristjanom, kristjani pa so sužnji, najemniki ali pa k večjem mali kmeti, ki morajo od svojih dohodkov plačevati 50 do 70

odstotkov davščin, nevštevši podkupnino. Turek je povsod tlačil naprej svojo mohamedansko vero, kjer pa tega ni mogel, je pospeševal verske razkole med pravoslavci samimi, tako da so se časih Bulgari s Srbi in Grki zaradi vere v Makedoniji medseboj ravno tako klali, kakor so klali kristjane Turki. Tako je turška država večino svojih podložnikov sama izžela, oslabilila in vzdrževala tako sama v svojih mejah anarhijo. Ko je tako sama davčno in gospodarsko moč svojih podanikov oslabilila, je začela delati dolgove pri drugih državah, tako da je od njih postala popolnoma odvisna. Države so jo zato ščitile, ker so imeli pri nji naložene milijarde denarja. Zdaj je tega seveda konec, kakor mora biti konec vsakega brezumnega gospodarstva.

Nadalje so Turki mohamedani. Mohamedova vera vliva v svoje vernike res veliko poguma, ki sloni na sovraštvu do drugovrčnih narodov in bi obeta vojščakom za Mohamedovo vero raj, ako v boju zanjo padejo, toda ravnotako izgubi ta vera vso svojo moč, kakor hitro vse drugo opeša. Kajti izlam uči svoje vernike tudi, da se vse, kar se zgodi, mora tako zgoditi, naj se človek še tako upira. Turek do zadnjih časov še svoje hiše ni šel gasit, če je gorela, češ: Allah kerim! — Bog tako hoče! In če so Turki poraženi, je zopet: Allah kerim! Zla posledica tega nauka se je takoj pokazala, kakor hitro je začelo propadati turško družinsko življenje. Izlam dovoljuje namreč svojim vernikom mnogoženstvo, smatra ženo za sužnjo, vsled česar trpi vzgoja, so razporeke na dnevnem redu in se turško prebivalstvo silno pomehkužuje. Turek je nadalje le nekaj vojaški despot, ne pozna razumnega gospodarstva, ne ume s podložniki človeško postopati, izžema ljudi, pusti zemljo propadati. Kako so n. pr. Turki upropastili Arabce, ko so jih podjarmili! Vse postane puščava, kamor Turek stopi.

Vse to se danes nad Turkom maščuje. Trgovino imajo v rokah spretni Grki, ki si na Turškem kljub vsemu napravljajo lepe denarje, med Bulgari in Srbi v Makedoniji se kljub vsemu razširja prosveta po mnogih šolah, z njo pa zavest narodne samostojnosti, v turški vojski služi mnogo kristjanov, ki pa komaj čakajo trenutka, da vržejo puško stran in se postavijo na stran svojih bratov, ki jih pridejo osvoboditi neznanega jarma. Komaj štirinajst dni je preteklo, pa so Bulgari, Srbi, Črnogorci in Grki nekdanj tako hrabro turško armado tako natepli in razbili, da se je razpršila na vse vetrove, v Carigradu pa se celo Turki puntajo!

Drugo vprašanje: Kje je v tem boju naše mesto?

Brez dvoma na strani krščanskih balkanskih narodov. Papeži svete katoliške cerkve so bili vedno prvi, ki so oznanjali

boj zoper Turka za sveto dolžnost vseh katoličanov, sploh vseh kristjanov, tako katoliških kakor pravoslavnih. Turek mora iz Evrope izginiti, krščanstvo na Balkanu zopet zavladati. Seveda moramo želeti, da se naši pravoslavni bratje, ki se tudi v verskem oziru malo od nas ločijo, povrnejo h katoliški cerkvi, zazdaj pa je prva stvar, da se porazi barbarski, kruti, nekulturni izlam. To je prvi pogoj, da stopimo s svojimi pravoslavnimi brati v ožji stik, katerega nam je turško gospodarstvo dozdej branilo.

Tretjič: Zmaga balkanskih Slovanov je največjega pomena tudi za nas Slovence in Hrvate.

Slovenci in Hrvati smo bili dozdej pastorki v avstrijski državi, kljub temu, da smo, braneč meje našega cesarstva pred Turkom, v svoji kulturi zaostali in se nismo mogli dostojno razvijati, medtem ko so vsled naše zaščite Nemci, Lahi in Mažari uživali dobrote evropske omike. Zdaj pa, ko se bodo balkanski Slovani turškega gospodarstva otresli, ko se ustanovita velika bulgarska in srbska država, bo morala Avstrija s svojimi Jugoslovani drugače postopati, da jih od sebe ne odbije in jih z nemodro politiko sama ne podvrže vplivu balkanskih Slovanov. To je jasno kot beli dan. In zato zmage balkanskih slovanskih bratov iz dna srca pozdravljamo!

Slovani se dvigamo. Narodna zavest, naroden ponos Slovencev, ki je časih pešal, se mogočno oživlja. Zopet čutimo, da smo od Odrina do Korotana, od Mure doli do Skadra vsi ena kri, ene matere sinovi. Zopet se zavedamo, da počiva v nas velika moč, da smo sposobni za mogočen kulturni in gospodarski razvoj. Zato se tujcu ne bomo dali več pod peto! Naši pradedje pa, ki so se tako hrabro borili zoper Turka, so lahko ponosni na svoje sinove, ki jih zdaj, ko se turška država podira, navdaja isto navdušenje, kakor nje, ko so branili naše domove, naše cerkve, našo zemljo pred azijskim barbarom.

Živeli naši bratje! Pogin in konec Turku! Živela prenovljena, Slovanom prijazna Avstrija!

Orlovske godbe.

Janko Sedej.

Vesel in pomenljiv pojav, ki ga sme in more začrtati naša orlovska organizacija v svojo kroniko in ki se nam je zdel še pred par leti neizvedljiv, so gotovo orlovske godbe. Saj je ravno godba tisti eminentno važni faktor, ki veliko pripomore k kulturni izobrazbi, katero si je Orel postavil za svojo podlago. Zato nas more gotovo veseliti dejstvo, da šteje danes naša organizacija že precej godb na pihala in lok, ki po kratkem svojem obstanku že nastopajo samostojno

in splošno zadovoljivo. Da to našim nasprotnikom ni všeč, je naravno, ker se sami ne morejo tako daleč povzpeti, ne poznajo treznega dela in ne žrttev. Da se pa tudi med nami dobijo ljudje, ki to godbeno gibanje opazujejo s kritičnim očesom ali pa celo naravnost zametujejo in obsojajo, je pa naravnost neumljivo. V vsakem društvu je treba privlačnih sil, razvedrila, in vsega tega nam nudi ravno godba. Res je, da se godba lahko sprevrže, tudi na slabo stran, saj je mogoče, da se to zgodi pri še tako dobri stvari, dolžnost kompetentnih oseb je, da se vsaka akcija prav započne in dobro vodi. In tako tudi godbe pod dobrim in pametnim vodstvom vedno služijo le svojemu namenu — izobrazbi in razvedrilu.

Ko se je pred kratkim vršil evharistični kongres na Dunaju, sem med drugimi poročili bral tudi to, da so Tirolci pri tem kongresu nastopili s svojo godbo. In ko sem slišal, da je tudi naš Orel s svojim lepim in vzornim nastopom vzbudil vsestransko pozornost Dunajčanov, sem si mislil, kaj bi šele bilo, če bi Orel nastopil tudi s svojo godbo. Marsikom se mogoče zdi ta misel drzna in neizpeljiva, češ, Dunaj in pa naše godbe, to je toliko kakor nič. Pa ni tako. Če dosežejo kaj takega drugi narodi, zakaj bi tudi mi ne dosegli? Treba je samo ene reči — organizacije.

Priznati si moramo, da vlada danes med godbami zmešnjava. Vsaka orlovska godba je takorekoč navezana samo nase, deloma tudi nekoliko na svoj odsek. Med njimi samimi ni nobenega stika, vsaka dela po svoje, kakor bi si postavila izključno lasten cilj in namen. Vendar imamo skupne cilje in smotre, za katere moramo delati vsi, tudi godbe morajo k temu pripomoči, to pa ni mogoče, ako ne vlada med njimi edinost in jih ne krepí skupno, enotno delo. Zato pa je potrebna organizacija. Treba je predvsem zanje nastaviti poseben stalen odbor, kateremu naj bi bile podrejene vse orlovske godbe brez izjeme. Prva naloga tega odbora bi bila, da napravi poslovnik za godbe ter ga da Zveznemu odboru v pregled in potrjenje. Kakšen naj bi bil ta poslovnik v podrobnosti, to je stvar godbenega odbora. V glavnih obrisih bi moral imeti natančna določila glede ustanovitve godb, njih namena, dela, članov, inštrumentov, sredstev, sploh celega notranjega ustroja godb in njih razmerja do posameznih odsekov in cele zveze. Ta poslovnik bi morala sprejeti vsaka orlovska godba in se po njem natančno ravnati. Na ta način bi se življenje in delovanje godb veliko boljše razvijalo in dosegli bi se lepši uspehi, ki bodo v čast celi orlovski organizaciji.

Čul sem, da je nedavno neka orlovska godba nekje svirala pri liberalni prireditvi. Kaj takega je gotovo obsojanja vredno in mora biti za naše godbe enkrat za vselej iz-

ključeno, toda nikdar več se kaj sličnega ne bo prigodilo, ako bo tu vedno godbeni odbor vme posegel in dajal potrebna navodila. Le v sporazumu z njim se bo smela godba ustanoviti. Kjerko bi se kaka godba ustanovila preko vednosti godbenega odbora, se ista ne smatra za orlovska godba in tudi ne sme kot taka nastopati. Odbor naj bi sploh vodil delovanje posameznih godb, brez njegove vednosti naj bi nobena godba ne smela sodelovati pri raznih prireditvah, razven v slučajih, ki bi bili v poslovniku natančno označeni.

Kar se tiče godbenih komadov, je tudi tujno potrebno, da odbor določi skupne komade, ki jih mora znati vsaka godba. Velikega pomena bi to bilo zlasti zato, ker bodo godbe ob gotovih prireditvah in večjih prireditvah lahko skupno nastopile. Seveda je pa tu zopet ta težkoča, ker tudi med inštrumenti danes ni nobene enotnosti, so različni in iz raznih tovarn. Nekatere godbe imajo dunajsko, druge zopet normalno intonacijo, ki je od prve za pol tona nižja. Tu se mora napraviti edinost, in odborova stvar bode, da se odloči za to ali drugo intonacijo. Splošno mnenje glasbenih veščakov pa je, da je vedno boljše izvoliti si drugo — normalno, je bolj pripravna in se prilaga petju.

S tem sem hotel podati samo nekaj kratkih misli, kako in zakaj naj se naše godbe v bodoče organizirajo in reformirajo, da bo med njimi več edinosti in skupnosti. Kako lepo in naravnost impozantno bi bilo, če bi mogle naše godbe večkrat skupno nastopiti in kot en mogočen orkester zasvirati kak skupen komad. Pa tudi za take prilike, kakor je bila nedavno na Dunaju, bi lahko sestavili orkester, in to iz članov raznih godb, kar bi veliko manj stalo truda in denarja, kakor pa vzeti si za take slučaje godbo iz enega odseka, kar je največkrat iz moralnih in materialnih ozirov nemogoče. Upam za gotovo, da je vsak zase prepričan, da se s skupnim delom veliko več doseže, kakor pa, če se krčevito držimo separatizma. Zato pa, kakor mora vladati v celi Zvezi Orlov v tehničnem in organizatoričnem oziru edinost, poskrbimo za isto tudi pri godbah. Želi bomo sadu in lepe uspehe.

Orlov M—s.

Disciplinarni red češkega Orla.

(Dajle.)

II. Tehovadni red.

1. Odsek sestoji iz članov, moških, ženskih in naraščaja.

Vsakdo, kdor se prikladi za člana, pove navzočemu članu, kateremu je poverjena ta naloga, svoje ime, stan in bivališče. Obenem vloží zapisnino v določenem znesku in me-

sečni prispevek za članstvo mož, žen ali naraščaja.

3. Članovo priglasenje se zapiše v knjigo priglasenih članov in se predloži v seji vaditeljskega zbora, ki ima pravico proti sprejemu ugovarjati. Te opombe se pripišejo dotičnemu imenu in se potem to predloži upravnemu odboru v odločitev. Člane sprejema pravilo ma upravni odbor in po prestani mesečni preizkušnji članovi.

4. Da se pri sprejemanju članov izogne kakih neprijetnosti, so vsi sklepi tako vaditeljskega zbora kakor upravnega odbora v tej zadevi tajni. Vsako izdajanje teh obravnav v javnost ima za posledico izključitev dotičnega člana (ki bi izdal sklepe) iz odseka ali sploh iz cele telovadne organizacije.

5. Telovadna obleka obsega: črne usnjate telovadne čevlje brez peta, črne plavalne hlačke brez zadrgala in gumbov s prišitim modrobelim pasom in belo telovadno srajco z modrim obrobkom.

6. Z ozirom na javnost je dolžan vsak enotnost telovadne obleke ohraniti. Prepovedano je telovaditi v čevljih (navadnih), nogavicah, bosemu, kakor tudi samo v plavalnih hlačkah. Pripusti se pa telovaditi brez srajce, če vaditeljski zbor tega posebej ne prepove. Telovadna obleka naj bo vedno kar najbolj čista in snažna.

7. Vsk član telovadec mora poskusiti vse telovadne vaje in mora delati tako, kakor vaditelj ukaže. Spored in izvedba vaje bodi izvršena natančno po navodilih vaditeljevih.

8. Na povelje načelnikovo mora vsak član zavzeti svoje mesto, bodisi za redovne, proste vaje ali vaje kakega posebnega kluba (strelne). Vaje se morajo izvajati skrbno in pravilno.

9. Pri telovadbi se mora strogo paziti na red in mir. Glasno govorjenje, krik, prehanje iz vrste v vrsto, od orodja na orodje je prepovedano. Če se pri telovadbi mora govoriti, se to napravi tiho, da ni pozornost ostalih motena in da povelje načelnikovo ne utone v vrvenju.

10. Orodje se mora rabiti samo v telovadni namen. Poškodba, ki se je dogodila pri telovadbi, se popravi iz odsekov blagajne, toda le v slučaju, če se je prigodila res po nesreči. Če pa kdo orodje poškoduje na'ašč, mora nastalo škodo sam in popolnoma popraviti.

11. Vsako telovadno orodje se mora po dokončani telovadbi postaviti na svoje mesto, pri čemer se mora nujno izvršiti načelnikova ali gospodarjeva odredba.

12. V telovadnici se mora paziti, da vlada povsod čistota, da je dobro prezračena in da se drži v redu. Hoja po nji v čevljih (navadnih), strkovanje blazin in kajenje je iz zdravstvenih ozirov prepovedano.

13. Da se morejo želje članstva privedi do veljavne ugoditve, je izložena v telovadnici »Knjiga želja«, v katero ima vsak član pravico vpisati svoje želje (predloge) in mora zapisati tudi datum in podpis. Te želje so predložene po vpisu bodisi v seji vaditeljskega zbora ali upravnega odbora k veljavni udeležitvi.

14. Člani odsekovi se nazivljejo bratje in se v telovadnici, v kroju na javnih nastopih tikajo. Nadaljno tikanje se z ozirom na razliko starosti in mest v javnosti ne priporoča. Vendar je to odvisno od medsebojnega dogovora članov; seveda se tikanje ne sme pretiravati.

15. Članstvu se priporoča skrbeti za čistost obleke in telesa. Vsak član je dolžan upoštevati to stran v korist lastnega zdravlja in v korist celote.

16. Vaditeljski zbor sestoji iz načelnika, njegovih dveh namestnikov, načelnika naraščaja, načelnika ženskega odseka, vaditeljev klubov in njihovih namestnikov.

17. Obravnave zborovih sej se ravna po veljavnem redu vaditeljskega zbora.

18. Bratom se priporoča, da pazijo in obračajo pozornost na te do'očbe, da skrbijo na spodobno medsebojno vedenje in na vedenje v javnosti, da je njihovo medsebojno dleovanje uljudno in odkrito, skratka, da med seboj bratsko občujejo. Osebni spori naj ne ovirajo delovanje v odseku, škodujejo in ohromijo delavnost odsekov.

(Dalje.)

V boj zoper pijančevanje.

Veselo je čitati »Mladost«, posebno še članke, ki jih pišejo naši fantje. Le žal, da so zadnji čas nekoliko nehali. Sedaj ko nam še sije sreča mladih let, si neutrudljivo izboljšujemo mlada srca in sadimo vanje krščanske čednosti. Dovolite mi, dragi bratje, da vam stavim eno vprašanje: Kako kaj delujete na to, da bi se v vaših društvih ustanovili abstinenčni odseki? Kaj ne, da nekaterim to ne ugaja? Mnogo je še sicer v verskem oziru prav dobrih fantov, ki pa žalibog nimajo nobenega smisla za abstinenco, in to je jako slabo znamenje za mladeniča, da se namreč ne zna nič premagati, nič zatajiti, čeprav bi bilo koristno in potrebno.

Dandanes, ko hoče biti vse izobrašeno, bi bila najboljša izobrazba ta, da bi pogumni mladeniči in neustrašene mladenke odločno nastopili v boj zoper pijančevanje, zakaj to je naš najhujši sovražnik, ki nam pokvari toliko nedolžne mladine. Res žalostno je, da se tudi mladeniči tako malo brigajo, misleč, da bi brez tega ne bilo lušno na svetu. Dek'eta in mladeniči, ali ga res tako radi srkate? Jaz bi vam pa rekel, dragi mladeniči, da ko bi ne bilo na svetu

opojnih pijač, posebno pa še žganja, bi se gotovo polovico manj greha storilo, polovico manj solz prelilo, in ljudje bi bili bolj bistrega razuma in lepšega obnašanja, kakor so sedaj. Dostikrat se sliši, da tožijo stari ljudje, kako jim je oslavel um in spomin, da ne morejo ničesar več trezno premisliti in resno prevdariti. In glejte, kaj je temu velikokrat vzrok? Gotovo so si mnogi že v zgodnji mladosti in potem tudi v nadaljnjem življenju zastrupili z alkoholom svoje možgane in svoj razum; kar so lahko miselno storili in zapravili v mladosti, to morajo s težavo prenašati v sivi starosti.

Zato pa pozivljam vse dobro misleče mladeniče: Pridružimo se hrabri četi neustrašenih abstinentov in pojdemo pogumno skupno v boj proti pijančevanju, da tako s svojim zgledom pokažemo svetu, kaj zmoremo združeni mladeniči. Bodimo veseli in korajžni, saj abstinent je lahko korajžen, če ima polne žepe svetlih kronic, ki si jih prihrani. Nasprotno pa ima pijanec prazen žep in težko bučo, to pa že veste, da ni prav fletno. Sestavimo si torej, dragi mladeniči, ki ste še bolj pogumni, lepe govore, in ko hoste zopet pri skupnem sestanku, pa pogumno stopite na oder in korajžno povejte svoje misli o abstinenci, da se bode tudi v vaši župniji ustanovila družba treznosti ali abstinenčni odsek. Kajti ne morete storiti koristnejšega dela, kakor če delate na to, da bi se po naši slovenski domovini omejilo neizmerno pijančevanje. In ravno s tem se bode omejilo, če delamo na to, da se ustanovljajo abstinenčni krožki.

Zato pa vam kličem, sinovi Slovenije: na delo za abstinenco!

Fr. P., član Orla v Šmartnem pod Šmarno goro.

Boks.

Da se naša telovadna organizacija izpolni, da v tehničnem oziru zavzamemo širše polje ko doslej, je razvidno, da se morajo vpeljati med nas nove panoge splošne telovadne izobrazbe, nove vaje.

Slišati je bilo že, da je naša moreška že preveč izrabljena, da se vadi na vsaki javni telovadbi in že toliko časa. Pa to bi še ne bilo vse, glavno je to, da se je ne proizvaja z večjo natančnostjo in dovršenostjo. Telovadec se prav kmalu brez posebnih težav navadi, pri moreški tolči in skakati toliko, da »gre naprej«, da se ne ustavlja in ovira. To pa je grozna napaka. Moreška zahteva resne vadbe. Prvič predno se doseže dovršenost v izvajanju pravilnih skokov, vstopov! Koliko vaje! In potem razni udarci, seki, bodi! Skratka, na pravilno izvedbo moreške bi bilo treba obračati večjo pozornost.

Sploh še pri prostih vajah zelo zelo pogrešamo tistega sigurnega, pravilnega, enotnega in hkratnega izvajanja, bodisi da so vaje še tako lahke. So pa tudi telovadci v naših vrstah, ki cenijo proste vaje in jih izvajajo pravilno in elegantno. Zato je pa primerno, da se ti bratje še nadalje izpopolnjujejo v prostih vajah in postanejo tako sposobni za težje vaje, izmed katerih je prav primeren in lep b o k s, ki naj se vpele med naše telovadne vaje in ki naj se ga posebno boljši, izurjenjši telovadci poprimajo z veseljem. Vendar je treba že naprej opozarjati, da se boks ne prične izvajati z neko malomarnostjo. To pa prav posebno, ker je boks precej težka vaja in tvori višek prostih vaj. Zato je treba vsak gib izvesti s popolno natančnostjo in eleganco, da ohrani ta vaja svoj izreden efekt. Zato se mora vaditi vsak gib posebej in je treba gledati na malenkosti.

Boksne vaje so v bistvu proste vaje in zavzemajo prvo mesto med vsemi panogami prostih vaj. Pri tem ima nekaj sebi lastnega, česar ne opazimo pri prostih vajah. To pa zato, ker sestoji boks iz samih borilnih gibov (borilna prosta vaja). Borilni gibi so pa mnogo težji, ko navadni gibi prostih vaj in zahtevajo zato vztrajne vaje; pri tem pa je boks zelo elegantna in efektna vaja in se bo našim vaditeljem in boljšim telovadcem kmalu in močno priljubila in bo sploh v naši organizaciji našla mnogo prijateljev.

Ta boks si je privzel gibe iz one vrste borjenja, ki se imenuje b o k s a n j e (odtod ime). Glavni vrsti splošne rokoborbe sta metanje in boks. Pri metanju se borilca spoprijemata in skušata drug drugega zmagati na ta način, kdo bo preje nasprotnika pripravil na tla v ležo vznak. To metanje zavzema širno polje raznih gibov, zgrabov, oprijemov in obrambo in napad, katerih se moreta in smeta posluževati borilca.

Druga vrsta borjenja je boks. Ta pa zavzema drugo polje splošne proste rokoborbe. Moč in zmaga borilca obstoji v tem, da prizadene nasprotniku kar največ udarcev in sunkov in ga na ta način utruji, da se ne more več braniti in mora tako podleči. Pri boksu odločuje torej spretnost, gibčnost, odločnost in prisotnost duha. Poleg tega je često odločilni faktor — e l e g a n c a. Kadar se namreč ne more dognati, kdo je zmagal, odločuje tehnika borjenja, odločuje torej eleganca, s katero se je boril posamezen borilec.

Ta eleganca odseva tudi v našem telovadnem boksu, ki se dela na isti način kot proste vaje, zavzema pa le borilne gibe. Te lastnosti ima torej boks: zahteva velike gibčnosti, sigurnosti, skrajno pravilnega izvajanja in posledica vseh teh pravilnosti je eleganca in strmissnost, katere toliko pogrešamo pri naših

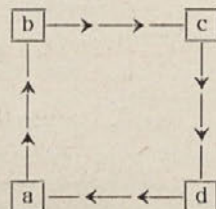
telovadcih. Pri boks se nam udi utrdijo, postanejo gibčni, vztrajni, prožni in okretni. Poleg tega zahteva ta boks prav posebno — obračanje pozornosti telovadcev na ravnanje in kritje in na hkratno, istočasno izvedbo posameznih gibov.

Telovadci, ki so postavljeni v skupino, kakor pri prostih vajah (razstop potom obestranskega odročanja), morajo paziti na splošno pravilno izvedbo s tem, da prvič izvajajo vsi svoje gibe pravilno, in drugič, da pazijo na splošno pravilnost, ki obstoji v splošnem ravnanju in kritju in v hkratnem izvajanju istih gibov. Ta druga točka je pa tu težja kot pri prostih vajah, kajti oadi navadno ostanemo na istem mestu ali pa se oddaljimo od njega le počasi potom korakanja. Tu pri boks pa nastopijo prav pogosto razni skoki in pri tem je telovadcem treba paziti, da napravijo vsi enako velik skok. Vse to zahteva torej velike vaje. Zato je potrebno, da se telovadci prvo vajo, s katero se prično uriti v boks, navadijo izvajati temeljito dosledno in brez hibe. Vse posamezne gibe prve vaje morajo telovadci izvajati skrajno sigurno, kajti če bi se gibov prve vaje telovadec navadil izvajati površno, nenatančno, bi ne mogel sploh nobene vaje pravilno izvesti, ker se pri boks isti gibi v raznih vajah vedno vrste. Torej, vaditelji, pazite posebno na izvedbo prvih vaj!

Pravilnost pa se mora poudarjati že vsled tega, ker nepravilno izvajanje nima efekta, eleganca je nemogoča. Zato naj se pred vsemi javnimi telovadbami, na katerih se misli proizvajati tudi boks, preje preizkusi telovadce, ali izvajajo sigurno ali ne. Kajti desetkrat boljše je, da jih nastopi malo in da ti vzorno vadijo, kakor če jih je trikrat toliko in je izvedba površna, omahljiva. Treba pa nam je zato tako poudarjati pravilnost, ker če bi se bila vrnila med naše vaje površnost, nam je vsak pravi napredek nemogoč.

Ta boks, ki se bo opisal tukaj, se imenuje **prosti boks**, ker se dela na isti način kot proste vaje in ker vsi telovadci izvajajo iste gibe ob istem času. Tu opisan boks je je češki orlovski boks (Rohovani). Na zletu v Kroměříži smo ga videli telovaditi. Za boks je treba zavzeti poseben vstop, iz katerega se prično delati boksni gibi. Omeni naj se še, da se boks razlikuje razen drugih gibov tudi v tem, da pri boks ni nikakih drž, da se izvajajo gibi na vse pozive. Zato ne zavzema boks več dob kakor proste vaje, ampak je le ena doba na veliko pozivov (dvanajst ali še več). Dalje tu pri boks telovadci često zapuste svoje prvotno stališče potom raznih skokov, pa se koncem vaje ne povrnejo vedno na svoje prvotno mesto, ampak pridejo na svoje mesto nazaj šele po štirikratni izvedbi iste vaje, tako da prehodijo telovadci obseg (pravil-

nega četverokotnika) kvadrata. Slika nam kaže, da stoje prvotno telovadci pri **a**, in tu prično izvajati vajo, koncem vaje, z zadnjimi gibi pa zapuste stališče pri **a** in pridejo potom skoka na novo stališče pri **b**; tu začno vaje delati v drugič in pridejo koncem druge izvedbe na tretje mesto pri **c**, kjer prično vaditi tretjič in zavzamejo koncem tretje izvedbe mesto **d**, tu še enkrat izvrše vajo in se tako povrnejo na svoje prvotno mesto pri **a**.

Poleg tega se izvaja boks v hitrejšem tempu kot proste vaje. Pri boks prihajajo gibi glave češče v poštev, kot pri prostih vajah. Glava se obrača vedno v smer, kjer si mislimo napadalca, in sicer mora biti okret glave hiter, odločen in popoln.

Vstop za boks se izvede tako:

Vaditelj razpostavi telovadce v skupino kakor pri prostih vajah — potom odročanja. Ko so torej vsi uravnani in kriti in stoje v pozoru, poveljuje vaditelj: »Za boks — desno v prék!« nakar izvrše vsi telovadci prečni obrat v desno (za osminko kroga 45 stopinj), in sicer drugače ko navadno delamo obrat, namreč da bi se z odzivom prstov leve noge zasukali za četrto obrata v desno na desni peti in potem prinožili levo desni. Ker se mora gib izvršiti na mah, se kar na obeh petah zasučemo v desno s tem, da prste nekoliko dvignemo in s celim telesom izvršimo zasuk v desno. To je nožni gib. Roke pa, katere drže preje telovadci v priročanju z odprtim opetjem in s stegnjenimi prsti, se hipno stisnejo v oba palca pesti obrnjena na strani (kakor n. pr. pri opori na drogu s podprijetjem). Glava se obenem s truplom okrene v novo prečno smer. Ta prvi gib obsega torej na dano povelje opisani prečni obrat v desno in zasuk rok v dlanji položaj. Truplo ostane pri tem popolnoma stegnjeno.

Drugi gib se pa izvrši na povelje »Pozor!« Tu pri boks se ne zavzame na povelje **pozor** temeljna postava kot sicer, ampak pozorna stoja pri tem boks je »preža v levo naprej«. Tu se vadi sprva na dva poziva, in sicer se na ena napravi precej velika odkoračna stoja z levo v levo nazaj, da gledamo v prvotno smer, roke pa izvrše soročno odročanje v levo, in sicer tako, da je dlan leve roke obrnjena navzgor, dlan desne roke pa navzdol in sta obe roki stisnjeni s prsti. To je prvi gib. Drugi gib pa izvedemo na dve tako, da obe nogi

enako upognemo v kolenih, in sicer toliko, da je vsako koleno ravno nad konci prstov dotične noge, tako če bi spustili s kolen pravokotnico navzdol, bi šli ti ravno ob koncih obeh palcev.

Roke se na povelje dve potegnejo in s tem skrčijo k sebi nazaj, tako da ostane leva roka v odročanju upognjena nekoliko navzgor, pest desne roke pa se pritisne na leve prsi, tako da se palec in kazalec dotikata prsi. Glava se drži pri tem boksnem pozoru pokoncu in mora biti obrnjena v levo, da gleda ravno nad pestjo leve roke v levo, kjer si mislimo napadalca. Trup ostane pri tem popolnoma pokoncu in je celo nagnjen nekoliko nazaj. Ta položaj zavzamemo torej na povelje »Pozor!«

Poleg pozora imamo tudi posebni »boksni odmor«, ki se izvrši iz pozora tako, da se obe nogi hkrati v kolenih stegneta, roke se pa povesejo v priročenje v hrbtni položaj, stisnjene v pest (kakor se držimo na drogu v opori z nadprijemom). Pozor se vadi le sprva pri začetnikih na dve dobi, pozneje le na eno dobo. Sprva naj se vadijo telovadci v pozorni in odmorni stoji, da na povelje vadiateljevo hitro izmenjavajo obe stoji.

Na pozorno stoji (prežo) naj polagajo vaditelji posebno skrb, ker se ta gib zelo mnogokrat uporablja v posameznih vajah. Posebno je treba paziti na to, da sta obe nogi enako in pravilno skrčeni, da je glava obrnjena popolnoma v levo, trup pa naravnost naprej. Roki bodita vedno močno skrčeni v pest, da so vse mišice napete. Vsi gibi pri boksu naj se delajo kolikor mogoče z močjo. Če je torej sunek, naj se sune zares krepko v zahtevano smer, če je udarec, naj se močno zamahne. Izpadi naj bodo pravilni in se morajo vedno natančno razločevati od preže, torej izpadna noga močno skrčena, druga pa napeto stegnjena! Gibi glave naj se izvedejo vedno hitro in naravnost v zahtevano smer. Sploh naj telovadci pri boksu pazijo na vse malenkosti, da se bo iz njihovega izvajanja videlo, da so te vaje višje vrste. (Dalje.)

Bratje Čehi za slovenščino.

Iz Kroměříža na Moravskem se nam poroča, da se bo celi odsek v Kroměříži učil slovensko in da ga bo poučeval dr. Zahradniček, profesor na ondodni gimnaziji. Dalje se Čehi zelo zanimajo za našo »Mladost«. Poroča se tudi, da si bodo privzeli Čehi ravnostak kroj, kakršen je naš. Tako bomo res vsestransko zedinjeni in z združenimi močmi si priborimo zmago! Bratom Čehom brat-ski pozdrav! Želeti je le, da se tudi slovenski Orli primejo učenja češčine.

Dobrépolje—Vel. Lašče. Ravnokar je minilo leto, odkar se je vršil občni zbor našega okrožja. Ako pogledamo nazaj, opazimo, da v pretečenem letu nismo spali, ampak delali. Naši odseki so ravno v tem letu lepo napredovali, naj si že pogledamo tehnično ali organizatorično delo. Ako pregledujem tajniški zapisnik, apazim, da je bilo v pretečenem letu pet okrožnih odborovih sej in dve seji okrožnega vaditeljskega zbora. Sklenilo se je marsikaj pametnega in po večini tudi izvršilo. K lanskem tri-dnevnem tečaju, katerega je priredila Zveza, so vsi v okrožje spadajoči odseki poslali svoje zastopnike. Dalje je okrožje priredilo tudi dve skušnji za vadi-telje, katere je vodil br. okrožni načelnik D. Tomažin. Kjer Zveza Orlov napovedane revizije ni izvršila, je odseke revidiral br. okrožni načelnik sam. Kjer se okrožje radi birne, katere se je vršila isti dan pri nas, ni mogla udeležiti javne podzvezne prireditve na Vrhniki drugače, kakor po svojem zastopniku br. okrožnemu tajniku, se je vršila okr. javna telovadba v ta namen v Vel. Laščah, združena z mladeniškim taborom. Telovadba je prav krasho uspela. Na evharističen kongres na Dunaj sta poslala dva odseka svoje zastopnike (Dobrépolje in Vel. Lašče). Udeležnikom kongresa bodo ostali dnevi, katere so preživeli na Dunaju, vedno v spominu in bodo gotovo rodili mnogo dobrega tudi med Orli, kateri se žal kongresa niso mogli udeležiti. Na komerzu slovensko-hrvatskih poslancev 20. oktobra je zastopal okrožje bivši okrožni tajnik br. Adamič, kateri je sedaj v Borovnici. Iz tega je torej razvidno naše delo v pretečenem letu. Toda pogledimo v bodočnost. V kratkem se bode vršil okrožni občni zbor. Na tem občnem zboru se mora skleniti, da se letošnje leto, posebno zimski čas, posveti in prvi vrsti fantovskim večerom. Bratje Orli se morajo vaditi posebno v govorih, da bodo pozneje nastopali kot občinski odborniki in zavedni gospodarji. Bratje načelniki pa naj gledajo na to, da porabijo vsako uro v telovadnici. Dalje moramo skrbeti tudi za naraščaj v odsekih. Vsakega moralno nepokvarjenega fanta moramo pritegniti v svoje vrste. Mladino moramo čakati tako rekoč že na pragu šole, da jo nam ne prevzamejo naši politični nasprotniki, katerih je žal tudi pri nas mnogo. Ako to dosežemo, bodemo dosegli svoj namen; potem bode tudi iz naših krajev izginilo ono popivanje in ponočevanje po zakotnih krčmah, katero uniči in pokvari toliko mladih in čilih naših fantov. Iz naših vrst pa bodo vzrastli možje zavedni in izobraženi, kateri se ne bodo dali pod peto liberalcem. — Andrej Adamič, okrožni tajnik.

Idrija. Druga predsedstvena seja dne 4. oktobra 1912. 1. Zapisnik zadnje predsedstvene seje z dne 16. avgusta se odobri. 2. Na poročilo referenta odsekov o gibanju istih se je sklenilo nekatere opomniti na marljivejšo delovanje. 3. Odsek v Spod. Idriji se na željo, naj okrožje opozori Z. O., da poskrbi za kak napredek v telovadbi, opomni, naj izrazi svoje želje na občnem zboru Z. O., ki se vrši začetkom decembra. 4. Naznanilo vrlega organizatorja mladine predsednika žirovskega Orla gospoda kaplana Jankota Cegnarja, v katerem javlja svoj izstop, ker je premeščen iz Žirov v Ljubljano, se vzame z žalostjo na znanje, ter sklene mu izreči zahvalo za njegov trud in požrtvovalnost. Z. O. se pa naprosi, da potrebno ukrene na stavljeni predlog. 5. Na došli dopis Z. O. se sklene odseke opomniti, da v kratkem jim doposlane vprašalne pole od Z. O. natančno izpolnijo in pravočasno vrnejo. 6. Ker je zimska sezona tu, se sklene tudi isto opozoriti, da pričnejo s svojimi sestanki. 7. Br. okrožnega načelnika se opozori, naj drži okrožni vaditeljski zbor mesečne telovadbe za odsekov voditeljske zbere.

Polica. Naš odsek je bil ustanovljen 18. avgusta leta 1911, torej obhaja že nad eno leto. Članov ima sedaj 24. Imeli smo v preteklem letu štiri občne zbere, pri katerih se je rekla marsikaka tehtna beseda. Nadalje šest izletov, katerih so se člani udeležili polnoštevilno. Štirikrat je nastopil Orel pri

Empfangschein — Prejemnica

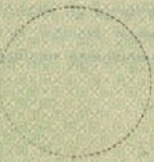
über eine Einlage von } K ..... h ..... } d. t.
o vlogu od } } t. j.

Kronen /
kron {

auf das Scheckkonto bei
dem f. l. Postsparkassen-Amt in Wien, Nr.
na čekovni račun
pri c. kr. poštno-branilničnem uradu na Dunaji, št. 48.621
Kontoinhaber: — Imetnik računa:

**Upravništvo „Mladosti“,
LJUBLJANA**

Unterschrift des Postbeamten:
Podpis poštnega uradnika:

Erlagschein — Položnica

Einlage } K ..... h .....
Vlog } }

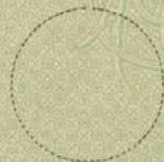
geleistet durch }
vplačan po }

in }
v }

auf Konto-Nr. }
na račun št. } ■ 48.621 ■

am }
dne } 191

Poststempel:
Poštni pečat:

48

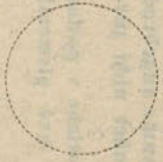
Diese Scheine sind durch den Postbeamten abzutrennen und mit der Tagesrechnung an das f. l. Postsparkassen-Amt einzusenden.
Te listke naj poštni uradnik oddeli in pošlje z dnevnim računom c. kr. poštno-branilničnemu uradu.

Buchungsschein — Vpisnica

Von der Partei
auszufüllen:
Naj popiše
stranka: } Einlage } K ..... h .....
geleistet durch }
vplačan po }

Konto-Nr. }
Račun št. } ■ 48.621 ■

Poststempel:
Poštni pečat:

48

Von der Partei auszufüllen.
Naj popiše stranka.

Der Buchungsschein verbleibt beim Postsparkassen-Amt. In diesem Raume angebrachte schriftliche Mitteilungen gelangen daher nicht zur Kenntniss der Kontoinhaber.

Vpisnica ostane v poštno-hranilničnem uradu. Imetnik računa tedaj ne izve pisemenih priobčill, ki so pristavljeno na tem prostoru.

Raum zu schriftlichen Mitteilungen
an den Kontoinhaber gegen Auslieferung einer 5 h-Brankomarte.
Prostor za dopis
računoinmetniku, ako se prilopri pisemska marka za 5 h.

Behufs Bewirkung einer Einzahlung mittels Erlagschein ist derselbe in allen drei Zeilen dem Vordrucke entsprechend auszufüllen und sodann mit dem Betrage der Einlage bei einem Postamte zu überreichen.

Die Ausfüllung kann mit Aute, durch Druck oder mittels Schreibmaschine erfolgen. Als Datum muß vom Einleger stets der Tag der tatsächlichen Einzahlung angeführt werden.

Der Postbeamte vollzieht den Empfangschein und stellt ihn nach erfolgter Abtrennung vom Erlagschein dem Überbringer als Bestätigung über die gemachte Einlage zurück. Der Erlagschein und Buchungsschein wird an das Postsparkassen-Amt gesendet.

Scheine, auf welchen Radierungen, Durchstreichungen oder Abänderungen irgend welcher Art in dem vorgedruckten Texte oder in dem Betragsausgabe vorkommen, werden von den Postämtern nicht angenommen. Ebenso werden undeutlich ausgefüllte, stark beschmutzte oder zerrissene Erlagscheine zurückgewiesen.

Da se opravi plačilo s pomočjo položnice mora se ta poslednja tisku primerno v vseh treh delih izpolniti in oddati potem na pošti z izneskom vred, kterega se hoče vložiti.

Položnica se izpolni s črnilom, s tiskom ali pa s pisalnim strojem. Za datum mora položnik postaviti vsakej dan, kterega je plačilo v istini opravljeno bilo.

Poštni uradnik opravi prejemnico ter jo potem, ko jo je od položnice oddelil, vrne prinoscu kot potrdilo napravljenega vloga. Položnica in vpisnica se pošljeta poštno-hranilničnemu uradu.

Položnice, na kojih je opaziti strugotine, preörtanja ali kakorsne si bodi spremembe v predtiskanom tekstu ali v pripisanem iznesku, se od poštnih uradov ne sprejmljejo. Isto tako se vračajo nerazločno napisane, zeló pomazane ali raztrgane položnice.

javni telovadbi. Imeli smo tudi štirikrat skupno sv. obhajilo v kroju. »Mladosti« ima odsek deset. Dohodkov je bilo pretečeno leto 623 K 52 h, izdatkov pa 552 K 81 h; s tem je plačana tudi nova bradlja, katera stane 270 K, torej smo popolnoma brez dolga in imamo še 21 K preostanka. Društvena prireditve dne 25. avgusta se je vršila nad vse lepo. Nad 130 uniformiranih bratov se je udeležilo našega tabora. V ognjevitem govoru nam je razložil pomen Orla predsednik Z. O. dr. L. Pogačnik. Nadalje so navdušeno govorili brat načelnik Galé iz Prežganja, br. Pirc iz Ljubljane in č. g. župnik Jaklič iz Prežganja. Popoldne se je vršila velika javna telovadba pod vodstvom br. P. Kržana iz Ljubljane, ki je lepo uspela ob veliki udeležbi občinstva, ki je častitalo telovadcem. Tako se je vršil eden izmed najlepših mladeniških taborov naše orlovske organizacije. Telovadimo trikrat na teden, vsaki teden je tudi predavanje. Predava č. g. župnik J. Švigelj, predsednik našega Orla. Iz tega se razvidi, da na Polici nismo spali, ampak da delamo in hočemo delati, da si pridobimo še lepšo bodočnost našega Orla.

Tržič. Naš Orel se je začel živahno gibati. Ob sredah in sobotah se vrše telovadne vaje, h katerim prihaja lepo število telovadcev. Na občnem zboru kranjskega okrožja se je soglasno sklenilo premestiti sedež okrožja v Tržič. Za okrožnega načelnika je bil izvoljen br. Sterniša, za okrožnega tajnika br. Prešern. V nedeljo, 13. oktobra, smo uprizorili žaloigro »Garcia Moreno«, ki je dosegla lep uspeh. Občinstva je bilo polna dvorana. Ob torkih prihajamo na večer k predavanjem. Sedaj se snuje godbeni orkester v društvu, v katerem bomo tudi Orli prispevali in sodelovali. Dne 14. oktobra smo imeli v društvu poslovljni večer od dveh bratov, Lovro Tomazina in Muškata. Prvi je odšel k vojakom in biva v neki trdnjavi blizu Lošinja ob morju, drugi je odšel za delom po svetu.

Gradec. Naš telovadni odsek se dobro giblje v zimski sezoni. V torek je telovadna ura obvezna za vse telovadce, v sredo je pevška vaja, v četrtek in petek tamburaška vaja, v soboto je vaja vadijelskega zbora, v nedeljo imamo organizatorično predavanje. Evharističnega kongresa se je udeležilo 18 bratov. V nedeljo, dne 6. oktobra, so se poslovili od nas bratje vojaški novinci, katerih je bilo devet, med temi so bili predsednik Hodžar in načelnik Rejic, zelo pa odsek pogrša tudi pogrša prejšnjega načelnika br. Praprotnika, kateri je ves gorel za Orla. Orel jim je priredil ta dan odhodnico. Zjutraj smo pristopili skupno k mizi Gospodovi, popoldne pa smo se zbrali v društvenih prostorih »Kresa«,

kateri so bili natlačeno polni. Govorili so br. Puntar in novinci, potem smo zapeli orlovske himno, nakar smo se razšli. Dne 17. oktobra smo imeli izredni občni zbor. Na dnevnem redu je bila volitev za dopolnitev odbora. Izvoljeni so bili sledeči br.: Stanislav Velkavrh, Val. Pipan, Zoran Jošt, Ludovik Bavdar. Tako ima Orel zopet nekaj svežih moči. Upamo, da bode Orel čvrsto napredoval in da bode kmalu zopet javno nastopil. — Bratje, dolžnost naša je, da skrbimo za to, da bode naš odsek vzoren odsek. Leto gre h koncu, treba je misliti na to, da si vsak Orel naroči naš list »Mladost«, zato pa že sedaj na delo!

Bradlja ali drog. Ako ima kateri odsek kako bradljo ali drog na prodaj, naj pošlje ponudbo na upravništvo »Mladosti«. Cena naj se istočasno naznani.

H. Sienkiewicz: V pustinjah in puščavi. Roman iz Mahdijevih časov. Iz poljščine prevedel dr. L. Lenard, 2 K 80 vin., v platnu 3 K 90 v. (XVII. zvezek »Ljudske knjižnice«) se dobiva v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Naša izobraževalna društva po deželi tožijo, da jim zmanjkuje povesti. Ljudje silno ljubijo mikavne in obenem poučne romane. Tej potrebi je »Katoliška Bukvarna« zopet s tem zadostila, da je izdala najnovejše delo slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. Kdor je bral »Z ognjem in mečem« ali »Potop« ali »Križarje«, ve, da Sienkiewicza v zanimivem, živem in bujnem pripovedovanju nihče ne prekosi; vsaka stran prinese kaj novega, vse se odigrava pred nami, kakor da bi bili sami navzoči, bravec se od Sienkiewiczovih povesti težko loči. Pričujoči roman nas popelje v Saharo, nam popisuje velikanski boj med Mahdijem, znanim prorokom Arabcev, in Angleži, slika strahote puščave in šege ondrotnih rodov ter nam v tem okviru podaja napeto-zanimivo povest izrednih in strašnih dogodljajev dveh otrok, ki sta morala pustinjo prebresti.

Nizka cena omogoča najširšim slojem našega ljudstva, da si to lepo povest omislijo.

Ustanovljeno 1867. Manufakturna trgovina Ustanovljeno 1867.

Franc Regorschek-ov naslednik
AVGUST JAGODIČ
 Ljubljana, Stritarjeva ulica štev. 3.

Zalagatelj za orlovske telovadne srajce in predpisane žnore za kroje. Obenem priporoča tvrdka častiti duhovščini veliko zalogo sukna in pristnega platna za cerkvene oprave.